

Chrońmy przyrodę

Alina Orchowska

Wybrany temat sygnalizuje wpływ człowieka na środowisko. Zostały zmienione olbrzymie obszary Ziemi, przynosząc zagładę wielu gatunków roślin i zwierząt. Nie wolno dopuścić do dalszego niszczenia naturalnych ekosystemów.

Przed lekcją uczeń powinien wiedzieć, że:

- *działalność człowieka może powodować niekorzystne skutki dla środowiska, takie jak zanieczyszczenie atmosfery, wód i gleb, wymieranie gatunków,*
- *zanieczyszczenia atmosfery mogą przenosić się na ogromne odległości.*

Cele ogólne

Uświadomienie uczniom konieczności ochrony obiektów przyrody ożywionej i nieożywionej.

Zakładane wyniki lekcji

Po lekcji uczeń:

- wymienia podstawowe formy ochrony przyrody w Polsce oraz objekty i obszary chronione w najbliższej okolicy,
- wskazuje na mapie Polski międzynarodowe rezerваты biosfery,
- wskazuje przyczyny ochrony cennych przyrodniczych obiektów w Polsce,
- właściwie zachowuje się na obszarach chronionych,
- potrafi znaleźć potrzebne informacje dotyczące ochrony przyrody i posługiwać się nimi.

Pomoce dydaktyczne:

Mapa Polski z zaznaczonymi obiektami i obszarami chronionymi, atlasy uczniowskie, karty pracy, encyklopedie, przewodniki, mapy obejmujące teren w pobliżu miejsca zamieszkania ucznia.

Metody pracy:

Praca w zespole klasowym, w parach, indywidualne wypełnianie kart pracy.

Materiał dla nauczyciela

Dla zachowania cennych przyrodniczo obszarów przyjęto w Polsce następujące formy ochrony przyrody:

- utworzono 22 parki narodowe. Obejmują ekosystemy naturalne lub nieznacznie tylko zmienione przez człowieka o powierzchni powyżej 1000 ha;
- rezerваты przyrody. Obejmują naturalne lub nieznacznie zmienione ekosystemy, a także miejsca występowania rzadkich roślin i zwierząt. Powierzchnia ich jest mniejsza od parku narodowego;
- parki krajobrazowe (około 1000). Obszary chronione ze względu na wysokie walory przyrodnicze lub krajobrazowe. Te ekosystemy mogą być zmienione przez czło-

wieka w większym stopniu niż na terenie parków narodowych. Dopuszcza się pewne formy działalności gospodarczej.

- obszary chronionego krajobrazu, są wydzielone ze względu na znaczne walory przyrodnicze oraz możliwość prowadzenia turystyki, rekreacji i aktywnego wypoczynku. Działalność gospodarcza jest tutaj dopuszczalna, a zagospodarowywanie turystyczne jest wręcz zalecane;
- rezerwat biosfery – obszar chroniony o randze międzynarodowej, park narodowy wraz z otoczeniem lub inny obszar, chroniony prawem krajowym, wpisany na listę rezerwatów biosfery decyzją międzynarodowej rady koordynacyjnej programu „Człowiek i biosfera”;
- pomnik przyrody – pojedynczy obiekt przyrody ożywionej lub nieożywionej: drzewa, aleje, głazy narzutowe, samotne skały, jaskinie, wodospady itp. wykazujące szczególną wartość przyrodniczą, krajobrazową, naukową, historyczną wyróżniającą się spośród innych.

Tok lekcji

1. Podanie tematu przez nauczyciela.
2. Ustalenie przez uczniów metodą „burzy mózgów”, jakie obiekty powinny być chronione w Polsce i na świecie.
3. Wyszukanie w podręcznikach, słownikach i encyklopediach informacji o formach ochrony przyrody.
4. Nauczyciel wyjaśnia różnice pomiędzy poszczególnymi formami ochrony oraz w jakim celu została ustanowiona.
5. Dyskusja uczniów w parach na temat właściwego zachowania się na obszarach chronionych. Porównanie wiedzy uczniów z regulaminem parku narodowego.
6. Uczniowie nanoszą na konturową mapę Polski międzynarodowe rezerваты biosfery (karta pracy nr 1).
7. Wskazanie przyczyn ochrony przyrodniczo cennych obiektów w Polsce (karta pracy nr 2).
8. Wyszukiwanie w przewodnikach, leksykonach, na mapach informacji na temat chronionych obiektów w pobliżu miejsca zamieszkania (karta pracy nr 2).
9. Zaplanowanie wycieczki do najbliższego położonego obiektu przyrodniczego będącego pod ochroną.

Ewaluacja

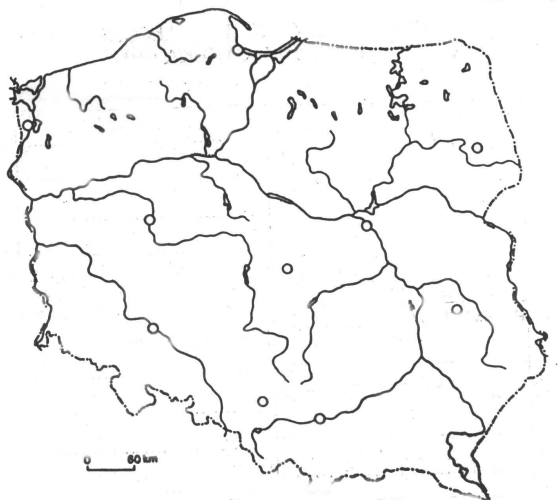
Ocena poprawności wypełnienia kart pracy.

Podanie zadania domowego „Czy w naszej gminie chroni się przyrodę?”.

Karta pracy nr 1 CHROŃMY PRZYRODĘ

.....
Imię i nazwisko, klasa

Zaznacz na mapie Polski międzynarodowe rezerваты biosfery.

Karta pracy nr 2 CHROŃMY PRZYRODĘ

.....

Imię i nazwisko, klasa

1. Podaj powód, dla którego objęto ochroną obiekty wymienione w tabeli.
2. Uzupełnij tabelę o obiekty chronione w Twojej okolicy.

Obiekt	Przyczyny objęcia ochroną
Tatry
Rezerwat Jaskinia „Raj” pod Kielcami
Dąb „Bartek” we wsi Bartków pod Kielcami
Kamień św. Kingi pod Gołuchowem
mikołajek nadmorski
kozica